

Examenul Național de Bacalaureat 2023 - simulare
Proba scrisă la Limba și literatura română
17 ianuarie 2023

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

Subiectul I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Îl cunosc pe Nicolae Manolescu de o eternitate, în termeni mai puțin poetici, de aproximativ o jumătate de secol. L-am identificat, nu-mi amintesc exact când și nici cum, printre studenții anului al II-lea al Facultății de Litere, cărora le predam atunci epoca pașoptistă. L-am pierdut apoi din vedere (...). L-am regăsit peste un răstimp în calitate de tânăr asistent, adus la catedră de G. Ivașcu. Cam tot în acea vreme și-a început și faimoasa cronică literară la *Contemporanul*, sub oblăduirea aceluiași providențial Ivașcu.

M-au frapat la Manolescu, din capul locului, inteligența ascuțită, care-i permitea să plonjeze direct în miezul operelor analizate ori al problemelor în discuție, mintea echilibrată și clară, capacitatea de a privi realitatea cu sânge rece (...). Mi-a plăcut la el aptitudinea înnăscută de a vorbi fără emfază și de a găsi totdeauna, în oralitate, ca și în scriere, un mod natural și simplu al rostirii, care face accesibile ideile cele mai abstracte, fără a le trivializa, și evocă palpabil simbolurile, fără a destrăma ceea ce în ele e destinat a rămâne enigmatic. Luciditatea îl imuniza împotriva soluțiilor iluzorii, iar spiritul de independență, veșnic treaz sub felul său manierat și urban în relațiile cu ceilalți, îl împingea mereu la nonalinieră. (...)

Relațiile noastre de prietenie s-au înfiripat treptat. O vreme ele au stat sub semnul protocolului, impus de diferența de vârstă și rang. Căci relaxarea caracteristică tipului american de colegialitate nu exista în timpul tinereții noastre, când predominant era modelul francez de politețe, distant și formalist. Dar destul de rapid am depășit această fază, cu care personal nu mă împăcam. Un moment hotărâtor a fost cel în care am obținut să-mi spună pe nume și să mă tutuiască. E totuși semnificativ că, neapartenând aceleiași generații, prietenia noastră n-a fost la început, nici n-a devenit mai târziu, una de intimități și ambiții comune, ci de idei și atitudini. Adevărul este că nu ne-am văzut niciodată des, fie pentru că Manolescu era mereu aglomerat de sarcini și urgențe, fie pentru că avea o agendă proprie diferită de a mea, cu alte priorități amicale. Chiar și acum, când locuim la mai puțin de 5 minute unul de celălalt, ne întâlnim rar. (...)

Manolescu a produs în cariera sa o mulțime de cărți valoroase: monografiile despre Odobescu, Maiorescu, Sadoveanu, marea frescă a romanului românesc din *Arca lui Noe*, câteva volume de *Teme* dedicate literaturii universale, o carte despre poezie, recenta *Istorie a literaturii...* și încă altele și altele. A fost și a rămas un profesor excelent, la cursurile cărui se îmbulzesc studenții. (...)

Prin autoritate și extraordinara priză a articolelor sale săptămânale în mediile intelectuale a reușit să devină, în deplinul înțeles al cuvântului, un „lider de opinie” și încă unul carismatic. A constituit efectiv un exemplu a ceea ce s-a numit „rezistența prin cultură”.

Paul Cornea, *Un septuagenar de 50 de ani* (în volumul *Nicolae Manolescu – 70*)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *au stat sub semnul*. **6 puncte**
2. Menționează două trăsături ale lui Nicolae Manolescu, utilizând informațiile din al doilea alineat al textului. **6 puncte**
3. Precizează tipul de colegialitate predominant în timpul tinereții autorului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care autorul textului nu s-a văzut des cu Nicolae Manolescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, evoluția legăturii de prietenie dintre Paul Cornea și Nicolae Manolescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă prietenia poate sau nu să fie influențată de vârstă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Nicolae Manolescu – 70*, cât și la experiența personală sau culturală.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Dia strălucea pretutindeni, frumoasă în felul ei cam măreț, cu trăsăturile clasice ale feței corectate de un nas perfect, însă ușor ridicat în sus, deschis pe nări cizelate, un nas obraznic într-un chip sever, care dădea caracter figurii. La severitatea ansamblului, a ținutei cam rigide, a glasului cam sever, a gestului puțin autoritar, nasul aducea un corectiv, o fantezie.

Cu guvernanta ei, Dia cutreierase străinătatea de la Ierusalim la Roma, din Grecia la Copenhaga, adesea la Londra. Madò avea pretutindeni rude sau prieteni, care făceau locurile străine a fi amicale; firește, cheltuiau bani mulți, pe care Baldovin nu-i refuza niciodată, înglodându-se în datorii, mai ales că n-avea defel darul de a administra.

Lipsită acum de Madò, întoarsă în țară ca și definitiv, preocupată de a pune ordine în cheltuieli, Dia își găsisse o întrebuintare a sufletului și a inteligenței în susținerea ideilor politice ale lui Deleanu, în a cărui carieră credea.

Hortensia Papadat-Bengescu, *Rădăcini*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat aparținând lui Lucian Blaga*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/ idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.